

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО - СОФИЯ
„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП
ТП: ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „ШЕРБА”
9110, с. Старо Оряхово, ул. „Дунав” 8, Варненска област
Тел. 05141/23 58, E-mail: dls.sherba@dpshumen.bg

.....

Анализ на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги в ТП ДЛС „Шерба“

Горите на територията на Териториално поделение Държавно ловно стопанство „Шерба“ с. Горен чифлик обхващат най – източните разклонения на Камчийския дял на Стара Планина и най – източната част на Камчийската долина. В по – голямата си част , това е единен горски комплекс. Стопанството попада на територията на две общини – Община гр. Долни чифлик със седемнадесет населени места и Община гр. Бяла с пет населени места.

Общата площ на ТП ДЛС „Шерба” е 38950 ха; от тях : Държавни гори 35946 ха; Общинска собственост 1180 ха; Собственост на юридически лица 89 ха; Частна собственост 797 ха и МОСВ 938 ха. Сертифицираната Държавна горска територия е 35806 ха.

Анализ на негативните въздействия

При извършване на дейностите и мероприятията в горските територии съществуват предпоставки за създаване на различни негативни външни ефекти. Тези негативни външни ефекти бихме ги обобщили в две групи:

1. Негативен екологичен ефект – Такива са различни замърсявания на околната среда в следствие на горскостопанските дейности; унищожаване и/или влошаване на видове организми, групи и популации на видове; унищожаване и/или влошаване на екосистеми; различни негативни въздействия върху водните ресурси; свлачища; увреждане на горски пътища; уплътняване и ерозия на почвата; залесяване с неподходящи и разпространение на инвазивни видове; увеличаване на риска от горски пожари; влошаване здравословното състояние на насажденията; намаляване на устойчивостта на насажденията и екосистемите по отношение на биотични и абиотични фактори; трансформация на горски в негорски територии и други.

2. Негативен социален ефект – Социалния ефект обхваща незадоволяване нуждите на местното население с дървесина; ограничаване ползването от НДПП; ограничаване достъпа до горските територии; нарушаване правата на собственост и ползване; нанасяне на имуществени щети; негативно въздействие върху пътната инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа и върху водоизточници; негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреция, образование, места с историческо значение, места за религиозни и/или културни средища /събори и други); негативни въздействия върху ловностопанските дейности на местните общности и други.

Всички горскостопански дейности, които са планирани в различните процедури и в Горскостопанския план на ТП ДЛС Шерба, са проектирани в съответствие с националното законодателство и горската сертификация, с цел предотвратяване създаването на предпоставки за възникване на отрицателни външни ефекти от дейността, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите такива.

За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите, извършващи дърводобив на територията на стопанството са предвидени клаузи, обвързани с добива и транспортирането на дървесина, така че да се ограничат възможностите за отрицателно въздействие в екологичен и социален аспект.

Анализ на положителните въздействия

Горските екосистеми в района на стопанството са много ценни в екологичен, икономически и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия в ТП ДЛС Шерба може да посочат следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Горите във вододайните зони се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- Микроклимата в района не се влияе от изведените сечи.
- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- При залесяване се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените градини на стопанството.
- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволяват се в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГТ на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по-добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности с различни институции във връзка с честванията на седмица на гората, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища и други.

За постигане на положителни въздействия през 2022 година на територията на ТП ДЛС Шерба се извършиха следните горскостопански дейности:

1. Възобновяване: - Почвоподготовка – 100 дка
  - Семесъбиране – 100 кг
  - Разсадници – 50 хил.бр.
  - Залесяване – 100 дка.
  - Отглеждане на горски култури – 1454 дка.
2. Стопанисване: - Отгледни сечи – 432 дка.
  - Подпомагане на естественото възобновяване – 1257 дка.
  - Маркиране на ЛФ 2023 г. – 91260м³ стояща маса.
3. Минерализовани ивици – 23020 л.м.
4. Дърводобив: - Дърводобив – добити са 89333 пл.м³ лежаща маса, от тях: 13830 пл.м³ дървесина за местно население.
5. Ловностопански мероприятия и странични ползвания:

- Ловностопански мероприятия – за изхранване на дивеча са използвани: 184,740кг концентриран фураж; 39,025 кг груб фураж и 2,170 кг. сол камък;

- Недървесни горски продукти – издадени са разрешителни за събиране на билки – 2 бр.; за трюфели 7 бр.; за временни пчелини 41бр.

6. Лесозащита и противопожарни мероприятия:

- Защита на горските територии – няма извършени

- Противопожарни мероприятия – поддръжка на 23 020 л.м. минерализовани ивици направени с техника на ТП ДЛС Шерба .

7. Охрана на горите - Съставени са 141 бр. акта на нарушители в т.ч. по ЗГ - 141 бр.

Горскостопанските мероприятия отнасящи се до дърводобив са залегнали в различни процедури и се извършват от външни изпълнители. За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите извършващи дърводобив на територията на стопанството са предвидени срокове за временно спиране на добива и транспортирането на дървесина, така че да не се възпрепятстват други дейности като сватбуване на дивеча, опазване на токовища и добив на недървесни продукти. Сроковете са съобразени със ЗЛОД и определени по видове дивеч за всяко едно насаждение по обекти.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че основните дейности в горите на територията на ТП ДЛС Шерба са лов и дърводобив. Страничните ползвания и добива на НДГП са ограничени основно в събирането на такси за добив на билки, гъби, паша, предоставяне на места за пчелини.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че горите на територията на стопанството са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях. Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. Не е констатирано уплътняване на почвите в следствие на горскостопанските дейности. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват. Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

Мониторинга върху естественото възобновяване на горите в обхвата на стопанството показва отлично естествено възобновяване, както семенно, така и издънково. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага повишаване продуктивността на гората.

С оглед резултатите от анализа за 2022г., може да се обобщи, че извършените дейности в ТП ДЛС Шерба са довели положително въздействие и висока оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Изготвил:

В.Славова - лесничей